

IDÉBESKRIVELSE

Smarte investeringer i kernevelfærden

- Forslagets titel:** Tidligere indsats for børn på 0-6 år og i skolen
- Fremstillende forvaltning:** Børne- og Ungdomsforvaltningen
- Projektejer (direktør):** Camilla Niebuhr
- Øvrige berørte forvaltninger:** Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

1. Baggrund og formål

I budgetaftalen for 2016 blev det besluttet, at der skulle udarbejdes et oplæg omkring investering i tidlig indsats. Senest har KORA på vegne af Socialstyrelsen afdækket, at socialt sårbare børn, klarer sig markant dårligere ved afgangsprøven i 9. klasse end deres jævnaldrende. KORAs undersøgelse viser, at næsten hvert fjerde sårbare barn slet ikke tager afgangsprøven, og at de, som gør, opnår hele to karakterpoint lavere gennemsnit end den øvrige børnegruppe. Formålet med investeringerne er, at vi skal leve op til københavnermålene for uddannelse, social mobilitet, chancelighed og lighed i sundhed. For uddannelse er målene, som formuleret i folkeskolereformen: at alle elever skal blive så dygtige, som de kan, styrket tillid og trivsel i skolen samt at betydningen af social baggrund skal mindskes. Samtidig skal flere unge have en ungdomsuddannelse – 89 % af de københavnske unge fra en ungdomsårgang forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse mod et nationalt måltal på 95 %.

Idebeskrivelsen forventes at medføre tre investeringscases med hver sit formål:

1. Tidlig indsats for de 0-6 årige. Formålet er, at yde den rigtige indsats overfor de socialt sårbare børn og deres familier som medfører at vi skal forbedre vores inddragelse af nærmiljø og civilsamfund, samt samarbejdet på tværs af de kommunale forvaltninger og med regionen om de københavnske børn. Der skal i den videre proces findes faglige mål for de 0-6 årige. Der er forskningsmæssig evidens for, at børnene tidligt skal have udviklet en tryk tilknytning til forældrene, samt have tilstrækkelige motoriske og sproglige færdigheder for at kunne indgå i de faglige og sociale fællesskaber i skolerne. Det er desuden afgørende, at børnene ved skolestart er i stand til og har lyst til at lære, samt har forældre (eller anden voksen), der støtter op om barnets skolegang og fritidsliv.

2. Styrkede læringsmiljøer i folkeskolen. Formålet er at skabe rammerne for, at alle elever bliver så dygtige som de kan, og at de trives i kommunens skoler. Vi skal øge elevernes faglige, sociale og personlige udvikling, så de faglige resultater i København når landsgennemsnittet. Resultaterne fra de nationale trivselsundersøgelser og de nationale test viser, at vi er på rette vej, men de viser også, at vi skal sætte ind, hvis vi fortsat skal sikre en positiv udvikling for alle vores børn. For at sikre den nødvendige forandring kræver det investeringer i udvikling af skolernes rammevilkår (struktur og ledelse), og det kræver ligeledes at lærerne og pædagogerne er klædt på til opgaverne.

3. *Tidligere indsats i mellemtrin og udskoling.* Formålet er, at flere unge gennem den rette indsats bliver uddannelsesparate ved folkeskolens afslutning, og vælger at påbegynde en ungdomsuddannelse direkte efter 9. klasse. Det vurderes at det for mange elevers vedkommende kan være for sent at vente med at sætte ind til uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse. En tidligere investering skal mindske antallet af unge, som fx går i 10. klasse, heltidsundervisning, produktionsskole og lign. og dermed reducere kommunens udgifter til uddannelsesforberedende tilbud.

2. Forslagets indhold

1. *Tidlig indsats for de 0-6 årige.*

For at lykkes med tidlig indsats for de 0-6 årige opererer vi med tre indsatsområder:

1. Opsporing. Vi skal kunne opspore, de børn og familier, der har brug for en ekstra indsats, så vi kan hjælpe dem der har behov. Udgangspunktet er den tidlige opsporing, der starter under graviditeten.

2. Løft af den generelle indsats, samarbejdet imellem forvaltningerne og den specialiserede tværfaglige indsats. Vi skal løfte vores generelle og specialiserede indsats overfor byens børn, og sikre at vores indsatser sker inkluderende og ikke ekskluderende, så vi ikke flytter barnet men flytter indsatsen. Vi skal kigge videre på, hvordan vi sikrer dagtilbud i høj kvalitet, hvordan sundhedsplejen bliver en del af dagtilbuddene, og hvordan samarbejdet mellem forvaltningerne indtænkes systematisk. Vi skal have skabt et fælles sprog, som kræver, at vi er fælles om hvilke metoder vi anvender og hvornår i samarbejdet med familierne.

3. Barnets og familiens ressourcer i centrum og netværksdannelse imellem familier. Barnet og familiens ressourcer skal være i centrum for vores indsats, og vi skal facilitere netværksopbygning på tværs af familier. Med udgangspunkt i disse spor har vi kortlagt, hvad vi allerede er gode til, men hvor der er mulighed for forbedring, og hvad vi er i gang med at afprøve, og hvad vi forventer fokus skal være for investeringen. Investeringen skal være i metoder, der er forskningsmæssig evidens for, og som der er gode erfaringer med – enten fra os selv eller fra andre kommuner. Sammenhængende for alle disse tre spor skal vi konkret undersøge, om vi skal i nogle fælles fysiske og digitale løsninger.

Med udgangspunkt i disse spor har vi kortlagt, hvad vi allerede er gode til, men hvor der er mulighed for forbedring, og hvad vi er i gang med at afprøve, og hvad vi forventer fokus skal være for investeringen. Investeringen skal være i metoder, der er forskningsmæssig evidens for, og som der er gode erfaringer med – enten fra os selv eller fra andre kommuner. Sammenhængende for alle disse tre spor skal vi konkret undersøge om vi skal investere i nogle fælles fysiske og digitale løsninger.

2. *Styrkede læringsmiljøer i folkeskolen*

For at sikre at alle børn inkluderes i skolens læringsmiljø har forvaltningen udpeget fem indsatsområder, som er:

1. Support og opkvalificering. Alle børn skal møde lærere, der er klædt på til opgaven og lærerne henter hjælp, når der er brug for det. Alle skoler der har akut behov for hjælp får det hurtigt den rigtige support som er målrettet deres behov

2. Løft i forhold til udvalgte børnegrupper. At lærerne er i stand til at løfte opgaven med at skabe læring for tosprogede elever, samt børn med autisme-spektrum forstyrrelser og ADHD.

3. Styring og struktur på skolerne. Der er opbygget en incitamentsstruktur på og omkring alle skoler, der understøtter at alle børn modtager målstyret læring.

4. Målrettet forældreinddragelse i udvikling af inkluderende læringsmiljøer. Alle forældre deltager aktivt i udviklingen af de inkluderende læringsmiljøer i skolen.

5. Understøttelse af fokusskoler og udvikling af 'best practice'. Alle skoler er rustet til at arbejde med inkluderende læringsmiljøer.

Forvaltningen vil, gennem inddragelse af skolens interessenter, forestå et arbejde med at få udpeget de konkrete løsninger under hvert indsatsområde.

3. Tidligere indsats i mellemtrin og udskoling

For at opnå det nationale måltal med at 95% af en ungdomsårgang erklæres uddannelsesparate er der udpeget tre indsatsområder:

1. Tidlig identificering af unge, som har behov for en ekstra indsats. Det foreslås, at identificeringen af unge med behov for en ekstra indsats fremrykkes til 6. klasse og foregår som en systematisk opfølgning på resultaterne af de nationale test og en samtale der hjælper den unge til at afdække motivations- og interesseområder som genstand for vurdering af behovet for pædagogiske tiltag i forhold til udvikling af faglige, sociale og personlige kompetencer.

2. Fokus på højt fravær. Et højt fravær fra skolen kan være en indikator på manglende trivsel både fagligt, socialt og personligt. Den manglende undervisning ved højt fravær øger risikoen for ikke at få en afgangsprøve. Børne- og Ungdomsforvaltningen vil i samarbejde med Socialforvaltningen arbejde med implementering, og vil i denne forbindelse afdække forbedringspotentialer.

3. Konkrete indsatser – herunder mentorprogrammer. Udover identificeringen undersøger forvaltningen, hvilke indsatser der skal til, for at de unge bliver uddannelsesparate til at påbegynde en ungdomsuddannelse efter 9. klasse. Dette foretages gennem en forskningskortlægning, inddragelse af praksisfeltet i form af kvalitative interviews samt kortlægning af eksisterende initiativer. Blandt de indsatser som forvaltningen vil undersøge er intensive læringsforløb, mentorprogrammer, styrket brug af skolerne faglige vejledere, sommerkurser, tiltag inden for brobygning og samarbejde med ungdomsuddannelserne etc.

3. Forslagets potentiale

Investeringer på 0-6 årsområdet forventes at reducere i lønudgifterne til udsættelse af skolestart (dvs. udgiften til fortsættelse af børnehaveplads), og de midler, der bliver brugt på skolerne pba. socioøkonomiske faktorer.

Investeringer i skolerne forventes at reducere i udgifter til 10. klasser, produktionsskoler, heltidsundervisning samt eventuelt STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse).

Dertil kommer mulige reduktioner af udgifter i Socialforvaltningen til fx færre anbringelser og foranstaltninger, samt på sigt udgifter til unge hjemløse og unge med et misbrug.

4. Økonomi

Økonomien udregnes i de endelige businesscases.

5. Inddragelse af medarbejdere, virksomheder og borgere

På *tidlig indsats for de 0-6 årige* vil forvaltningerne gennemføre en proces med medarbejdere, familier og faglige organisationer på tværs af forvaltningerne og Region Hovedstaden samt med inddragelse af relevante forskningsmæssige ressourcepersoner (fx SFI, Aarhus Universitet, DPU mv.) og erfaringsmæssigt (Fonden for Socialt Ansvar, andre kommuner, Mødrehjælpen mv.)

I forbindelse med *Styrkede læringsmiljøer i folkeskolen* inddrages alle relevante interessenter i og omkring folkeskolen. Det afklares i dialog med lederne og de faglige organisationer.

På *mellemtrinnet og udskolingen* investeringerne er der igangsat en proces i samarbejde med Antropologerne.com med interviews og workshops. Fra Børne- og Ungdomsforvaltningen inddrages relevant ledere og medarbejdere, samt elever, forældre, skoleledere, lærere, klubledere, klubpædagoger, UU ansatte, repræsentanter fra ungdomsuddannelser samt arbejdsmarkedets parter.